

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในการดำเนินการวิจัยคุณภาพจะพิจารณาหัวข้อเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมจากข้อมูล ดังนี้

- 1.1 นโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่9 (พ.ศ. 2544-2549)
- 1.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่10 (พ.ศ. 2550-2554)
- 1.4 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 1.5 มาตรฐานชีวิตโฮมสเตย์ไทย

2. ศึกษาจากข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล (Key-Informant) ดังนี้ ประชาชนในอำเภอแกลง ผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์และพนักงานประจำโฮมสเตย์ ดังนี้

2.1. ผู้ประกอบการโฮมสเตย์และผู้ก่อตั้งโฮมสเตย์

2.1.1 นายสุธี เอื้อเฟื้อ อดีตนายกประมงปากน้ำประแส (ผู้ประกอบการประแสร์โฮมสเตย์)

2.1.2 นายชาติชาย เหลืองเจริญ (ผู้ใหญ่บ้านหมู่12 ตำบลเนินฆ้อ ผู้ก่อตั้งบ้านจ่ารุงโฮมสเตย์)

2.1.3 คุณสุวดี รัตนภรณ์ (ผู้ประกอบการเรือนแพโฮมสเตย์)

2.2 พนักงานประจำโฮมสเตย์

2.2.1 นายธีรพร เอื้อเฟื้อ (ผู้จัดการประแสร์โฮมสเตย์)

2.2.2 นางยุพิน สมถวิล (แม่บ้านประจำประแสร์โฮมสเตย์)

2.3 ประชาชนในอำเภอแกลง

2.3.1 นางวัลยา ศรีสุวรรณ (ชาวบ้านตำบลเนินฆ้อ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

3. การสังเกตการณ์ เป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่น ๆ โดยการใช้กระบวนการสังเกต คือผู้ศึกษาได้เข้าไปสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมยังบริเวณรอบอำเภอกาญจนดิษฐ์ โดยเฉพาะบริเวณแหล่งชุมชน ซึ่งเป็นบริเวณที่มีผู้ประกอบการและประชาชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากว่ามีประชาชนบางส่วนที่ต้องการมีอาชีพเสริมโดยการทำธุรกิจโฮมสเคย์ แต่พบกับผลกระทบจากการทำธุรกิจเกี่ยวกับการทำธุรกิจโฮมสเคย์ โดยบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญ ผู้ศึกษาได้เข้าไปทำการศึกษาในฐานะของนักศึกษา การสังเกตการณ์จะทำให้เราทราบถึงแหล่งข้อมูลที่ต้องการศึกษา ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการเข้าไปสืบหาข้อมูล และเพื่อความปลอดภัยของตัวผู้ศึกษา

การตรวจสอบข้อมูล

ในที่นี้จะตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ คือ

1. การตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงแหล่งบุคคลที่ใช้ให้หลากหลายกันออกไป คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยการสัมภาษณ์ชาวบ้านโดยรอบ เนื่องจาก ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนอาจจะมีมุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งข้อมูลนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด
2. การตรวจสอบข้อมูลในสถานที่ที่ต่างกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในสถานที่ต่าง ๆ กันก็เป็นผลที่ทำให้ได้ข้อมูลที่ต่างกันด้วย เพราะถ้าสัมภาษณ์ในสถานที่ที่มีผู้คนจำนวนมากก็อาจได้ข้อมูลอีกแบบหนึ่ง หรือสัมภาษณ์ในสถานที่เงียบมีผู้คนจำนวนน้อยก็จะได้ข้อมูลในอีกลักษณะหนึ่ง จึงควรสัมภาษณ์ในสถานที่ที่เหมาะสมและผู้ให้ข้อมูลสบายใจสามารถเปิดเผยพูดข้อมูลที่เป็นความจริงได้ด้วย
3. การตรวจสอบข้อมูลในเวลาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่าในบางช่วงเวลาอาจไม่เอื้ออำนวยต่อการสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลอาจติดภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่จึงอาจไม่สะดวกต่อการให้สัมภาษณ์หรืออาจให้สัมภาษณ์ได้ข้อมูลที่ไม่ได้เต็มที่ และนอกจากนี้ยังอาจถือเป็นการรบกวนต่อการปฏิบัติงานของผู้ให้ข้อมูล ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องเข้าไปสัมภาษณ์ในเวลาที่แตกต่างกัน โดยมีการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนต่อการปฏิบัติงาน และเพื่อให้เกิดการเที่ยงตรงของข้อมูลมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาก็ได้คำนึงถึงข้อมูลตามสภาพจริงเป็นประการสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากว่าถ้าหากผู้ศึกษาได้นัดหมายเวลาการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า อาจทำให้ผู้สัมภาษณ์เตรียมตัวไว้ล่วงหน้าหรืออาจบอกข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ดังนั้นผู้

ศึกษาจึงไปสัมภาษณ์ทั้งในระยะเวลาทำงานจริง อีกทั้งผู้ศึกษามีความคุ้นเคยหรือรู้จักกับพนักงานและชาวบ้านในบริเวณนั้น เพียงอ้างว่าจะไม่เปิดเผยชื่อ-สกุลจริง จึงได้รับความร่วมมือจากหลายด้านในการวิจัยครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในที่นี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์กระบวนการ (Proconsul Analysis) ซึ่งจะเป็นการตีความข้อมูลของผลกระทบทางเศรษฐกิจและแนวทางในการทำธุรกิจโฮมสเตย์ โดยเริ่มต้นการหาสาเหตุที่เกิดจากทำธุรกิจโฮมสเตย์และผลกระทบของผู้ประกอบการในเขตชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอำเภอแกลง จังหวัดระยอง และการหาแนวทางแก้ไขผลกระทบดังกล่าวเป็นต้น โดยในที่นี้จะใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งต้องอาศัยความชำนาญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องใช้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย เพื่อความเที่ยงของผลการศึกษามากยิ่งขึ้น